

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 314/2021-4

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v dovolacom konaní takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 6. mája 2021 doručená sťažovateľom podaná ústavná sťažnosť proti postupu Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v dovolacom konaní vo veci ním podaného dovolania. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti uviedol, že pred okresným súdom prebieha konanie o dovolaní, pričom okresný súd nemá vo veci postupovať v súlade so zákonom tým, že sťažovateľom uvádzané skutkové a právne dôvody predostreté v podanom dovolaní nezohľadňuje, a to aj napriek priloženej judikatúre. Sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu podania ústavnej sťažnosti, ktorou mieni docieľiť zákonne súladný postup okresného súdu v dovolacom konaní. Sťažovateľ v podaní neposkytol ústavnému súdu žiadne bližšie informácie vrátane spisovej značky konania pred okresným súdom. Taktiež nepriložil k podanej ústavnej sťažnosti ani ním podané dovolanie.

II.

Právomoc ústavného súdu a náležitosti konania pred ním

2. Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.
3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.
4. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto právnym predpisom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).
5. O ústavných sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd, rozhoduje ústavný súd v rámci konania upraveného v § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.
6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.
7. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,
 - a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
 - b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
 - c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
 - d) ktorý je neprípustný,
 - e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
 - f) ktorý je podaný oneskorene,
 - g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.
8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

9. Predmetom konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa je postup okresného súdu v bližšie neoznačenom konaní o ním podanom dovolaní, ktorý má postupovať v rozpore so zákonom č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a judikatúrou.

10. Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

11. Podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

12. Podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

13. Ústavný súd po preskúmaní sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti konštatuje jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, keďže ak sťažovateľ nesúhlasí s postupom okresného súdu v dovolacom konaní (ktorý má za úlohu len vykonať zákonom predpísané prípravné procesné úkony a predložiť vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako dovolaciemu súdu) a na účel korekcie nedostatkov postupu okresného súdu požaduje ustanoviť právneho zástupcu na podanie (aktuálne len náznakovo prezentovanej) ústavnej sťažnosti, ide o zjavne neopodstatnený návrh v oboch týchto jeho častiach. Na dotknutý účel má totiž možnosť preukázaním splnenia podmienok podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku požiadať o ustanovenie právneho zástupcu (obhajcu) na podanie dovolania, čo je zároveň pre dovolacie konanie procesne nevyhnutné (možno ho podať len prostredníctvom obhajcu). Podanie dovolania je potom (okrem výnimočných prípadov) nevyhnutné pre eventuálnu možnosť podať ústavnú sťažnosť proti právoplatnému súdnemu rozhodnutiu vo veci sťažovateľa. Ak sťažovateľ má dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, musí si obhajcu na podanie dovolania zvoliť, v opačnom prípade je potrebné postupovať podľa § 373 ods. 3 druhej vety Trestného poriadku (bod 12 tohto odôvodnenia). V aktuálnej situácii je sťažovateľom požadovaný postup bezúčelný.

14. Zjavná neopodstatnenosť podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde teda spočíva v tom, že ak sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd so žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie o ústavnej sťažnosti, ktorá má v konečnom dôsledku viesť k odstráneniu pochybení v postupe okresného súdu po podaní dovolania, tak túto nápravu je potrebné dosiahnuť procesným postupom uvedeným v predchádzajúcom bode.

IV.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

15. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

16. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

18. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde nie je splnená druhá podmienka pre postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to, že právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku uvedeného ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I tohto uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2021

Libor Duľa
predseda senátu